

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07966/2019-ERU

V Ostravě dne 19. února 2020

Č. j. 07966-18/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07966/2019-ERU a zahájeném dne 12. srpna 2019 s obviněným z přestupku, společností **BAK stavební společnost, a.s.**, se sídlem Žitenická 871/1, Prosek, 190 00 Praha 9, IČO: 284 02 758, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost BAK stavební společnost, a.s., se sídlem Žitenická 871/1, Prosek, 190 00 Praha 9, IČO: 284 02 758 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 6. srpna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Velké Svatoňovice, u budovy č. p. ■■■ prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 212 000 Kč** (slovy: dvě stě dvanáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25719.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25719.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 12. srpna 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 07966-3/2019-ERU ze dne 12. srpna 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 02413/2019-ERU zahájené dne 26. února 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 02413/2019-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 29. května 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02413-9/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 6. srpna 2018 v katastrálním území Velké Svatoňovice, u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce v blízkosti středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“ či středotlaký plynovod“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Dne 7. srpna 2019 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 02413/2019-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 12. srpna 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 07966-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 212 000 Kč.

Dne 20. srpna 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu uvedl, že předmětného jednání (poškození plynárenského zařízení) se dopustili pan [REDAKCE] a pan [REDAKCE], nikoliv účastník řízení. Účastník řízení své tvrzení prokazuje jak Úředním záznamem Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královehradeckého kraje, Územního odboru Trutnov, Obvodního oddělení ze dne 6. srpna 2018, č. j. [REDAKCE], tak i Usnesením Okresního státního zastupitelství Trutnov ze dne 19. listopadu 2018, č. j. [REDAKCE]. Účastník řízení dále uvedl, že se Úřad při vydání příkazu žádným způsobem nevypořádal s otázkou přičitatelnosti jednání pana [REDAKCE] a pana [REDAKCE], ale pouze přičitatelnost jejich

jednání účastníku řízení toliko v odůvodnění příkazu nepodloženě konstatuje. Ačkoliv Úřad v odůvodnění příkazu odkazuje na ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů, Úřad zcela opomíjí dikci ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů, jež upravuje podmínky, za nichž se právnická osoba zproští odpovědnosti za přestupek. Účastník řízení je připraven prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, jež po něm bylo možné požadovat, aby přestupku zabránil.

Účastník řízení se v podaném odporu vyjádřil k Úřadem vyjmenovaným přitěžujícími a polehčujícími okolnostem. Účastník řízení k poškození středotlakého plynovodu, tedy zařízení většího významu, uvedl, že v odůvodnění příkazu není uvedeno ani popsáno, jakou škálou se kvalifikace významu plynárenského zařízení řídí. Účastník řízení tak není s to tuto údajnou přitěžující okolnost relevantně posoudit. K další přitěžující okolnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce pomocí zemního stroje, účastník řízení uvedl, že tato skutečnost nemůže být přitěžující okolností, neb pan [REDAKCE] prováděl zemní práce mimo vytyčení (byť panem [REDAKCE] nesprávně vyznačeném) plynárenského zařízení (4 metry), tj. z pohledu osob, jež zemní práce prováděly, šlo o provádění prací mimo ochranné pásmo, neb toto v případě středotlakého plynovodu v zastavěném území obce činí 1,0 m. V této souvislosti účastník řízení podotýká, že neplatnost vytyčení neměla žádný vliv na vznik poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení nespatřuje přitěžující okolnost ani ve skutečnosti, že poškozením plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům, jelikož tito zákazníci mohli být jen stěží přerušením dodávky plynu jakkoliv omezeni, protože denní teplota dne 6. srpna 2018 v obci Velké Svatoňovice dosahovala hodnoty až 28,6 °C. Účastník řízení k přitěžující okolnosti, že byl již v minulosti uznán vinným, uvedl, že za celou dobu existence porušil povinnosti vyplývající z energetického zákona toliko jedinkrát, tudíž případná porušení povinností vyplývajících z energetického zákona jsou tak výhradně důsledkem excesivního jednání a individuálního pochybení jednotlivců – fyzických osob.

K polehčující okolnosti, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou folií, účastník řízení uvedl, že je toto závažným porušením povinností vyplývajících z energetického zákona majícím za následek poškození plynárenského zařízení, kdyby bylo plynárenské zařízení řádně uloženo a označeno, s pravděpodobností hraničící s jistotou by k jeho poškození vůbec nedošlo. Dle účastníka řízení Úřad této skutečnosti příliš nedbal a bez spravedlivého důvodu uložil účastníku řízení pokutu více než 4x vyšší než činila veškerá škoda způsobená na plynárenském zařízení. K uložené pokutě účastník řízení uvedl, že je zcela zjevně nepřiměřená. Účastník řízení nepovažuje odůvodnění výše uložené pokuty za přiléhavé, jelikož zákonné rozpětí pokuty do výše 15 000 000 Kč se vztahuje na několik desítek skutkových podstat přestupků (různých druhů a závažností) uvedených v energetickém zákoně. Účastník řízení k uložené pokutě na závěr uvedl, že pokuta nebyla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, neboť její výše není v souladu s veřejným zájmem a okolnostmi daného případu, přičemž při jejím stanovení došlo ke vzniku nedůvodných rozdílů při rozhodování ve skutkově podobných případech (výše pokuty přesahuje více než 21 násobně výši pokuty uložené Úřadem příkazem č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015).

Dne 23. srpna 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání“ č. j. 07966-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3

správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 27. srpna 2019 účastník řízení využil prostřednictvím pověřené osoby zaměstnance [REDAKCE] možnosti nahlížet do spisu. O nahlížení do spisu byl vyhotoven protokol č. j. 07966-6/2019-ERU.

Dne 28. srpna 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis k žádosti č. j. 07966-7/2019-ERU, která vzešla z nahlížení do spisu uskutečněného dne 27. srpna 2019, kdy byla účastníkovi řízení zaslána kopie příkazu č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015.

Dne 24. září 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Vyjádření k Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ze dne 23.08.2019, č. j. 07966-5/2019-ERU“ (dále jen „vyjádření k vyrozumění“), ve kterém účastník řízení mimo jiné odkázal na své vyjádření v rámci podaného odporu proti příkazu. Účastník řízení dále uvedl, že dle jeho názoru nejsou naplněny podmínky pro přičitatelnost jednání pana [REDAKCE] účastníku řízení, jelikož pan [REDAKCE] vykonával práci na pozici stavbyvedoucího, tj. osoby, jež sama vykonávala dozor nad prováděním zemních prací. Pan [REDAKCE] objednal u společnosti GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen společnost „GridServices, s.r.o.“) vytyčení plynárenského zařízení, přičemž Protokol o vytyčení č. [REDAKCE] si sám převzal. Nebylo v moci účastníka řízení zjistit, že zemní práce probíhají mimo vytyčení, tím spíše pak zjistit, že vytyčení pozbylo platnosti, neboť protokol o vytyčení měl ve své dispozici pouze pan [REDAKCE], což účastník řízení doložil čestným prohlášením pana [REDAKCE] ze dne 13. září 2019.

Kromě skutečností uvedených v odporu účastník řízení mimo jiné uvedl, že mu nelze přičítat jako přítěžující okolnost skutečnost, že havarijním technikům trvalo déle než hodinu provést standardní opatření zamezující dalšímu úniku plynu. Účastník řízení se dále vyjádřil k nepřiměřenosti pokuty uložené příkazem, kdy poukázal na příkaz Úřadu ze dne 15. srpna 2019, č. j. 08186-3/2019-ERU, jímž byla společnosti SOBOS CZ spol. s r.o., se sídlem Na Klinkách 414, 674 01 Třebíč, IČO: 277 25 928, ve velmi obdobném případě uložena pokuta ve výši 47 000 Kč, tj. zhruba 4,5 násobně nižší než pokuta uložená účastníkovi řízení. Účastník řízení dále upozornil na to, že Úřad nepostupoval jako v obdobných či shodných případech, neboť určil jako přítěžující okolnost spáchání správního deliktu, za nějž mu byla příkazem č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015 uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, a jímž bylo potrestáno poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 9. ledna 2014, tedy před více než 4,5 lety. V této souvislosti účastník řízení upozornil na příkaz vydaný Úřadem ze dne 20. června 2019, č. j. 10282-8/2018-ERU, ve kterém správní orgán jako k přítěžující okolnosti nepřihlédl k již dříve spáchaným správním deliktům, neboť od spáchání jednání již uplynula doba delší než tři roky. Závěrem účastník řízení požádal, aby mu byla ze strany Úřadu poskytnuta přiměřená lhůta pro získání odborného, případně znaleckého posudku znalce v oboru plynárenství, jenž se vyjádří ke správnosti výpočtu množství uniklého plynu, a dále, aby Úřad při stanovení výše pokuty vzal v potaz veškeré polehčující okolnosti, jimiž jsou neoznačení plynárenského zařízení výstražnou fólií a jeho neuložení v pískovém obsypu, dále skutečnosti, že poškození plynárenského zařízení bylo důsledkem individuálního excesu pana [REDAKCE], že způsobená škoda byla ihned a v plné výši uhrazena, a že účastník řízení nebyl za poslední 3 roky

účastníkem řízení žádného řízení vedeného Úřadem, a dále neschopnost plynárenských techniků zabránit úniku plynu ve standardní lhůtě.

Dne 7. října 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Žádost o sdělení“ č. j. 07966-10/2019-ERU, ve kterém účastníka řízení požádal o identifikaci znalce, jemuž bylo zpracování znaleckého posudku zadáno, dále o sdělení přesného zadání znaleckého posudku a sdělení, kdy bude možno předložení znaleckého posudku očekávat.

Dne 16. října 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Vyjádření k Vašemu podání s názvem Žádost o sdělení ze dne 07. 10. 2019“, ve kterém účastník řízení požádal Úřad o poskytnutí lhůty v délce 30 dní, během níž účastník řízení buď předloží vypracovaný posudek, či sdělí, že tento důkazní návrh bere zpět.

Dne 22. října 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o stanovení lhůty“ č. j. 07966-12/2019-ERU, ve kterém účastníku řízení stanovil lhůtu 30 dnů ode dne doručení vyrozumění k provedení úkonu – předložení vypracovaného posudku.

Dne 22. listopadu 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Sdělení k Vašemu podání s názvem Vyrozumění o stanovení lhůty ze dne 22. 10. 2019“, ve kterém účastník řízení mimo jiné Úřadu sdělil, že je nucen vzít svůj důkazní návrh zpět a požádal Úřad, aby si v zájmu zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, vyžádal od společnosti GridServices, s.r.o. vyjádření, ve kterém společnost GridServices, s.r.o. sdělí, z jakého důvodu trvalo zastavení úniku plynu nezvykle dlouhou dobu (92 minut), dále objasní dobu odstavení odběratele v délce 8 hodin, když doba mezi poškozením plynárenského zařízení a jeho opravením činila 4 hodiny a 20 minut, a uvede a doloží, na základě čeho dospěla k údajům o počtu odstavených odběratelů.

Dne 28. listopadu 2019 zaslal správní orgán společnosti GridServices, s.r.o. přípis označený jako „Žádost o poskytnutí informací – poškození plynárenského zařízení“ č. j. 07966-14/2019-ERU, ve kterém společnost GridServices, s.r.o. požádal o poskytnutí informací, a to konkrétně:

- sdělení, zdali dobu 83 minut (od nahlášení poškození plynárenského zařízení v 8:19 hodin až po zaškrcení plynárenského zařízení v 9:42 hodin), po kterou trvalo zastavení úniku plynu, lze považovat za dobu nezvykle dlouhou,
- objasnění doby odstavení odběratelů v délce 8 hodin, když doba mezi poškozením středotlakého plynovodu a jeho opravením činila 4 hodiny a 20 minut,
- sdělení, na základě čeho se v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] ze dne 6. srpna 2018 (dále jen „Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení“), vychází při uvádění údajů o počtu odstavených odběratelů.

Dne 9. prosince 2019 byla Úřadu doručena odpověď společnosti GridServices, s.r.o., ve které společnost GridServices, s.r.o. sdělila požadované informace týkající se poškození plynárenského zařízení. Společnost GridServices, s.r.o. uvedla následující. V uvedené lokalitě (v katastrálním území Velké Svatoňovice) byl narušen středotlaký plynovod. Poškození bylo způsobeno zemním strojem (bagrem) při výkopových pracích. Na místo vyjel pracovník prvotního zásahu. Po příjezdu na místo již byl prostor zajištěn Hasičským záchranným

sborem. Bylo provedeno prvotní zjištění a následně konzultováno a rozhodnuto o způsobu zajištění. K eliminaci odstavení celé obce Velké Svatoňovice, které by bylo provedeno uzavřením trasového uzávěru, bylo rozhodnuto o výkopu montážní jámy před místem poškození a provedení zaškrcení plynovodu v nově vykopané jámě, čímž nedošlo k odstavení celé obce, ale pouze části obce Velké Svatoňovice. Právě tento výkop montážní jámy způsobil nárůst času do zaškrcení. Vzhledem k tomu nedošlo k odstavení celé obce a bylo tím zajištěno bezpečné odstavení poškozené části. Zaškrcení v místě poškození nebylo možné z důvodu nepřístupného konce zasypaného zeminou a výronu plynu z potrubí. Při odstavení odběratelů musí dojít před opětovným uvedením do provozu k uzavření hlavního uzávěru plynu (dále jen „HUP“) u všech odstavených odběratelů, v daném případě cca 105 odběratelů. V průběhu opravy probíhaly práce na uzavírání HUP u odstavených odběratelů. Po provedené opravě a uzavření všech HUP odstavených zákazníků je možné vpustit plyn do odstavené části. Následně probíhá opětovné uvedení do provozu odstavených odběratelů – otevření HUP a zprovoznění spotřebičů. Po opravě probíhají postupné práce na zprovoznění do posledního odběratele. Tedy opravou poškození plynárenského zařízení odstávka nekončí, ta končí až po zprovoznění všech odběratelů. Při uvádění údajů o počtu odstavených odběratelů se vychází z dokumentace GDO, kdy v mapovém podkladu vyznačením odstavené části plynovodů a přípojek program vygeneruje jmenovitě všechny odstavené zákazníky.

Dne 8. ledna 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry“ č. j. 07966-16/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 20. ledna 2020 byl Úřadu do datové schránky doručen přípis účastníka řízení označený jako „Sdělení k Vašemu podání s názvem Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry ze dne 08.01.2020“ (dále jen „sdělení“), ve kterém účastník řízení mimo jiné Úřadu sdělil:

- že společnost GridServices, s.r.o. neposkytla odpověď na otázku, zda lze považovat dobu 83 minut, po kterou trvalo zastavení úniku plynu, za dobu nezvykle dlouhou,
- že společnost GridServices, s.r.o. sice popisuje, jaké činnosti je zapotřebí provést před opětovným uvedením plynárenského zařízení do provozu, ničím však nedokládá své tvrzení, dle něž v případě poškozeného plynárenského zařízení tyto činnosti trvaly skutečně 8 hodin,
- že společnost GridServices, s.r.o. sice uvádí, že při určení počtu odstavených odběratelů vychází z dokumentace [REDAKCE], avšak tuto dokumentaci nepřikládá a tedy nijak tento tvrzený počet odstavených odběratelů nedokládá.

Účastník řízení v uvedeném sdělení závěrem Úřad požádal, aby si v zájmu zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu ust. § 3 správního řádu, vyžádal od společnosti GridServices, s.r.o. podklady, jimiž společnost GridServices, s.r.o. doloží, že odstavení všech odběratelů trvalo skutečně po celou dobu 8 hodin, uvedenou v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, a dále, že došlo skutečně k odstavní 105 odběratelů, jak je uvedeno v uvedeném protokolu.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce související se stavbou s názvem „Velké Svatoňovice, dokončení kanalizace včetně nové ČOV“ v katastrálním území Velké Svatoňovice, u budovy č. p. ■■■■■ prováděli zemním strojem značky ■■■■■■■■■■ zaměstnanci účastníka řízení. Účastník řízení prováděl zemní práce na základě Smlouvy o dílo č. ■■■■■■■■■■ podepsané dne 25. května 2017. Objednatelem stavby byla právnická osoba Obec Velké Svatoňovice, se sídlem 542 35, Velké Svatoňovice 68, IČO: 002 78 394 (dále jen „Obec Velké Svatoňovice“). Dne 10. července 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí zápis z téhož dne. V bodě 2 písmene c) tohoto zápisu je mimo jiné uvedeno, že zhotovitel (účastník řízení) si zajišťuje obnovení propadlých vyjádření.

Dne 3. srpna 2017 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Velké Svatoňovice, dokončení kanalizace včetně nové ČOV“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. ■■■■■■■■■■ spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Dne 26. března 2018 společnost GridServices, s.r.o. vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců, v době poškození plynárenského zařízení bylo vytyčení neplatné.

Dne 6. srpna 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Velké Svatoňovice, u budovy č. p. ■■■■■ prováděním zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu k poškození plynárenského zařízení.

Z fotodokumentace místa poškození plynárenského zařízení je zřejmé, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu ani opatřeno výstražnou fólií.

Účastník řízení v písemném vyjádření ze dne 7. prosince 2018 před zahájením kontroly mimo jiné uvedl, že práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděli osoby, které byly v uvedené době v pracovním poměru – zaměstnanci účastníka řízení. Přílohou uvedeného písemného vyjádření je Usnesení Okresního státního zastupitelství Trutnov, č. j. ■■■■■■■■■■, ze dne 19. listopadu 2018, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že k poškození plynárenského zařízení došlo 4 metry od vyznačeného místa uložení plynárenského zařízení, které chybně vyznačil pan ■■■■■■■■■■. Pan ■■■■■■■■■■ vytyčil místo, kudy je vedeno plynárenské zařízení a bagrista pracoval 4 metry od vytyčeného místa, avšak vytyčené místo bylo chybně vyznačeno. Pan ■■■■■■■■■■ měl provést kontrolní sondy, které však neprovedl, jelikož spoléhal na vytyčení trasy panem ■■■■■■■■■■.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 456 m³ plynu do ovzduší za dobu 92 minut

a k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům (95 kategorie Domácnost a 10 kategorie Maloodběr) po dobu 480 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 15. srpna 2018.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován také dvakrát, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byli právě zaměstnanci účastníka řízení, kteří prováděli zemní práce v důsledku, kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky].

Účastník řízení měl před zahájením zemních prací činit všechny kroky pro předcházení poškození plynárenského zařízení a v daném případě měl před zahájením zemních prací požádat o znovu vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu oprávněnou osobou (provozovatelem tohoto zařízení). Pokud tak účastník řízení neučinil, vzal na sebe odpovědnost za případné poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení je společností s předmětem podnikání provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Jako profesionál, který ve stavebnictví podniká od roku 2009, měl učinit všechna potřebná opatření, aby nedošlo v souvislosti s jeho činností k poškození zařízení technické infrastruktury.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitce účastníka řízení, že se předmětného jednání (poškození plynárenského zařízení) dopustili pan [redacted] a pan [redacted], nikoliv účastník řízení, a dále že se Úřad žádným způsobem nevypořádal s otázkou přičitatelnosti jednání pana [redacted] a pana [redacted], ale pouze přičitatelnost jejich jednání účastníkovi řízení toliko v odůvodnění příkazu nepodloženě konstatuje, správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Charakteristickým znakem přestupků právnických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Jednání zaměstnanců pana [redacted] a pana [redacted] je přičitatelné účastníkovi řízení, jelikož zaměstnanci vykonávali činnost, která byla v přímé souvislosti s činností účastníka řízení, a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Nadto správní orgán uvádí, že Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 9 As 213/2016–60 ze dne 3. října 2017 uvedl: „Pro posouzení, zda je právnická osoba odpovědná za spáchání správního deliktu v souvislosti s jednáním jejího zaměstnance (případně člena nebo statutárního orgánu), je podstatné, zda k porušení právních povinností

došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, tedy zda při činnosti, již byl způsoben protiprávní stav, zaměstnanec sledoval zejména s objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů. Pokud tomu tak nebylo, právnická osoba není za excesivní jednání svého zaměstnance odpovědná.“ Na základě výše uvedeného správní orgán uzavírá, že jednání, kterým bylo způsobeno poškození plynárenského zařízení, je jednoznačně přičitatelné účastníku řízení.

K námitce účastníka řízení, že ačkoliv Úřad v odůvodnění příkazu odkazuje na ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů, Úřad zcela opomíjí dikci ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů, jež upravuje podmínky, za nichž se právnická osoba zproští odpovědnosti za přestupek, a že je účastník řízení připraven prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, jež po něm bylo možné požadovat, aby přestupku zabránil, správní orgán uvádí, že se k této námitce vyjádří v části „V. VI. Odpovědnost za přestupek“ tohoto rozhodnutí.

Účastník řízení v podaném odporu namítá i jednotlivé přitěžující a polehčující okolnosti, které Úřad při stanovení výše uložené pokuty hodnotil.

Účastník řízení k poškození středotlakého plynovodu, tedy zařízení většího významu namítá, že v odůvodnění příkazu není uvedeno ani popsáno, jakou škálou se kvalifikace významu plynárenského zařízení řídí. Účastník řízení tak není tuto údajnou přitěžující okolnost relevantně posoudit. K této námitce správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, je v rozhodovací praxi Úřadu považováno za přitěžující okolnost při ukládání pokuty ve správním řízení. Blíže se k tomuto správní orgán vyjadřuje v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

Účastník řízení namítá, že nemůže být přitěžující okolností to, že účastník řízení prováděl zemní práce pomocí zemního stroje, když pan [REDAKCE] prováděl zemní práce mimo vytyčení (byť panem [REDAKCE] nesprávně vyznačeném) plynárenského zařízení (4 metry), tj. z pohledu osob, jež zemní práce prováděly, šlo o provádění prací mimo ochranné pásmo, neboť toto v případě středotlakého plynovodu v zastavěném území obce činí 1,0 m. V této souvislosti účastník řízení podotýká, že neplatnost vytyčení neměla žádný vliv na vznik poškození plynárenského zařízení. K této námitce správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Účastník řízení mohl poškození plynárenského zařízení předejít tím, že by před zahájením zemních prací požádal znovu o profesionální vytyčení plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení a také tím, že by prováděl veškeré zemní práce dle podmínek stanovených v platném vytyčení a s maximální opatrností. Nadto správní orgán uvádí, že skutková podstata přestupku spočívá v povinnosti zdržet se jednání, kterým by mohla být poškozena plynárenská soustava nebo omezen nebo ohrožen její bezpečný a spolehlivý provoz, a v povinnosti provádění veškerých činností tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení (§ 68 odst. 3 energetického zákona). Tyto povinnosti se tak vztahují k jakékoliv činnosti prováděné v ochranném pásmu i mimo něj.

K námitce účastníka řízení, že nelze spatřovat přitěžující okolnost ani ve skutečnosti, že poškozením plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům, jelikož tito zákazníci mohli být jen stěžejně přerušeni dodávky plynu jakkoliv omezení, protože denní teplota dne 6. srpna 2018 v obci Velké Svatoňovice dosahovala hodnoty až 28,6 °C, správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Plyn jako palivo není

využíván pouze pro účely vytápění, ale je používán i k vaření nebo ohřevu vody. Při ukládání výše pokuty byly všechny následky poškození plynárenského zařízení zohledněny a promítnuty do výše uložené pokuty, která odpovídá materiální stránce přestupku, neboť v jednání účastníka řízení lze shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Blíže se k tomuto správní orgán vyjadřuje v části „V. V. Formální a materiální stránka přestupku“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení směřující k polehčující okolnosti, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou folií, což je závažným porušením povinností vyplývajících z energetického zákona majícím za následek poškození plynárenského zařízení, správní orgán uvádí, že neoznačení plynárenského zařízení, chybějící pískový obsyp a výstražná fólie, či jiné nedostatky uložení plynárenského zařízení v zemi nezbavují osobu, jež ho poškodila, odpovědnosti za toto poškození. Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a nebylo opatřeno výstražnou folií, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost při rozhodování o výši pokuty v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že uložená pokuta je zcela zjevně nepřiměřená a že nebyla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, neboť její výše není v souladu s veřejným zájmem a okolnostmi daného případu, přičemž při jejím stanovení došlo ke vzniku nedůvodných rozdílů při rozhodování ve skutkově podobných případech (výše pokuty přesahuje více než 21 násobně výši pokuty uložené účastníku řízení příkazem č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015), správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Pokuta uložená uvedeným příkazem je nižší i z toho důvodu, že z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení nebyly následky (typ poškozeného plynárenského zařízení – středotlaká plynovodní přípojka, množství uniklého zemního plynu 26 m³ a přerušení dodávky plynu jednomu zákazníkovi) tak závažné, jako v nyní posuzované věci. K dalším příkazům uvedeným účastníkem řízení správní orgán uvádí následující:

- Příkaz ze dne 15. srpna 2019, č. j. 08186-3/2019-ERU, kde za únik 1 145 m³ plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům byla uložena pokuta ve výši 47 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty v rámci správního řízení je třeba přistupovat ke každému případu individuálně a zohledňovat specifické okolnosti, které byly zjištěny při prováděné kontrole. Účastník správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-08186/2019-ERU měl také neplatné vytyčení plynárenského zařízení v terénu, ale plynárenské zařízení v terénu vyhledal pomocí ručně kopané sondy, díky čemuž zjistil, že poloha plynárenského zařízení odpovídala již neplatnému vytyčení. Právě posouzení toho, zda neplatnost vytyčení měla či neměla vliv na vznik poškození plynárenského zařízení, je dalším možným faktorem ovlivňujícím výši uložené pokuty. S ohledem na to, že snaha zjistit vedení plynárenského zařízení pomocí ručně kopaných sond účastníkem řízení nebyla v řízení prokázána, naopak sám zaměstnanec účastníka řízení uvedl, že kontrolní sondy neprovedl, jelikož spoléhal na vytyčení trasy panem [REDAKCE], i je-li brán v potaz vyšší únik plynu do ovzduší a mnohonásobně vyšší počet konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka plynu, je pokuta ukládaná účastníkovi řízení tímto rozhodnutím v souladu s rozhodovací praxí Úřadu.

- Příkaz ze dne 20. června 2019, č. j. 10282-8/2018-ERU, ve kterém správní orgán jako k přítěžující okolnosti nepřihlédl k opakovanému porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, neboť od spáchání jednání již uplynula doba delší než tři roky.

Správní orgán k tomuto uvádí, že vzhledem k nárůstu počtu případů porušení příslušného ustanovení zákona, kdy ukládané pokuty byly evidentně neúčinné, došlo v mezidobí ke změně správní praxe tím, že bylo přistoupeno k tomu, že správní orgán přihlíží k pravomocným potrestáním za porušení zákona, kdy od spáchání jednání uplynula doba maximálně 5 let. K opakovanému porušení zákona při určování výše pokuty, kdy mezi právní mocí minulého přestupku a spáchání nyní posuzovaných skutků uběhla doba delší než tři roky, se vyjádřila i Rada Energetického regulačního úřadu (dále jen „Rada“) ve svém rozhodnutí ze dne 1. října 2019, č. j. 09159-30/2017-ERU, ve kterém mimo jiné uvedla, že prvostupňový orgán nepochybil, když přihlédl k pravomocnému potrestání účastníka správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-09159/2017-ERU učiněnému přibližně před třemi lety od spáchání nyní posuzovaných skutků. Rada zároveň odkázala na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, č. j. 60 A 1/2013-49, který požaduje po správním orgánu, aby v řízení o správních deliktech užil institut zahlazení. Jedná se o požadavek užití analogie ve prospěch pachatele. Podle ust. § 27 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, ve znění pozdějších předpisů, se na odsouzenou právnickou osobu hledí, jako by nebyla odsouzena, jestliže od právní moci odsuzujícího rozsudku uplynula doba uvedená v ust. § 24 téhož zákona, která činí 5 let. Uložení pokuty účastníku řízení s přihlédnutím k pravomocnému potrestání účastníka řízení, o němž bylo rozhodnuto příkazem č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015 bylo zcela v souladu s rozhodovací praxí Úřadu.

K námitce účastníka řízení, že mu nelze přičítat jako přítěžující okolnost skutečnost, že havarijním technikům trvalo déle než hodinu provést standardní opatření zamezující dalšímu úniku plynu, správní orgán odkazuje na vyjádření společnosti GridServices, s.r.o. uvedené v části „III. Průběh správního řízení“ tohoto rozhodnutí. Společnost GridServices, s.r.o. v zaslaném vyjádření k dané věci uvedla, že po příjezdu pracovníka prvotního zásahu na místo, kde došlo k poškození středotlakého plynovodu, bylo provedeno prvotní zjištění a následně konzultováno a rozhodnuto o způsobu zajištění. K eliminaci odstavení celé obce Velké Svatoňovice, které by bylo provedeno uzavřením trasového uzávěru, bylo rozhodnuto o výkopu montážní jámy před místem poškození a provedení zaškrcení plynovodu v nově vykopané jámě, čímž nedošlo k odstavení celé obce, ale pouze části obce Velké Svatoňovice. Právě tento výkop montážní jámy způsobil nárůst času do zaškrcení. Zaškrcení v místě poškození nebylo možné z důvodu nepřístupného konce zasypaného zeminou a výronu plynu z potrubí.

K námitce účastníka řízení, že způsobenou škodu ihned a v plné výši uhradil, správní orgán uvádí, že k uvedené skutečnosti bylo správním orgánem přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při rozhodování o výši pokuty v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K vyjádření účastníka řízení, aby si Úřad v zájmu zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, vyžádal od společnosti GridServices, s.r.o. podklady, jimiž GridServices, s.r.o. doloží, že odstavení všech odběratelů trvalo skutečně po celou dobu 8 hodin, uvedenou v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, a dále, že došlo skutečně k odstavení 105 odběratelů, jak je uvedeno v uvedeném protokolu, správní orgán uvádí následující. Správní orgán má za to, že v daném

případě vycházel ze skutečností relevantních pro daný případ, opatřil si podklady pro rozhodnutí a zjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení a provedl všechny důkazy nutné i dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci a následné vydání tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům, je v rozhodovací praxi Úřadu považována za přitěžující okolnost, oproti skutečnosti doby přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, ke které se při stanovení výše sankce nepřihlíží. Na základě podkladů shromážděných v rámci kontroly, konkrétně Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a dále podkladů, které si správní orgán v rámci správního řízení opatřil, konkrétně vyjádření společnosti GridServices, s.r.o. ze dne 9. prosince 2019, správní orgán při stanovení výše uložené pokuty hodnotil jako přitěžující okolnost pouze tu skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům, nikoliv dobu po kterou odstavení všech odběratelů trvalo.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku značného množství plynu (1 456 m³) do ovzduší za dobu 92 minut a k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům po dobu 480 minut. Z uvedeného vyplývá, že následky uvedeného jednání byly většího rozsahu. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek

neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení v době provádění zemních prací již neměl platné vytyčení plynárenského zařízení a spoléhal na vytyčení, které vyznačil pan [REDAKCE]. Správní orgán má za to, že pokud by účastník řízení vynaložil veškeré možné úsilí tím, že by požádal o nové profesionální vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu k tomu oprávněnou osobou, veškeré zemní práce by prováděl dle podmínek stanovených v protokolu o vytyčení a s maximální opatrností, a provedl ručně kopané sondy pro zjištění vedení plynárenského zařízení v terénu, nemuselo k poškození plynárenského zařízení dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí k tomu, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, a proto nenaplnil liberační důvody dle výše uvedeného ustanovení zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena stroje použitého účastníkem řízení ke spáchání přestupku je v nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad

je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, apod.), než např. plynovodní přípojky. Tudíž poškození takového plynárenského zařízení lze považovat za závažnější.

Správní orgán rovněž jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnost, že vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo v době provádění zemních prací neplatné. Pokud by účastník řízení požádal o nové vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu k tomu oprávněnou osobou a veškeré zemní práce by prováděl dle podmínek stanovených v protokolu o vytyčení, mohl poškození plynárenského zařízení předejít. Účastník řízení je společností s předmětem podnikání provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Jako profesionál, který ve stavebnictví podniká od roku 2009 naprosto bezohledně a nepřiměřeně spoléhal na vlastní vytyčení a aniž by provedl ručně kopané sondy pro zjištění vedení plynárenského zařízení v terénu, přistoupil přímo k použití zemního stroje.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 456 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 105 konečným zákazníkům. Obě tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako značně přitěžující okolnosti a při ukládání výše sankce přihlédl k míře těchto následků.

Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost, neboť účastník řízení bez platného vytyčení

plynárenského zařízení, či provedení ručně kopaných sond, přistoupil přímo k použití zemního stroje.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost hodnotil to, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně spácháním 1 správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 20. května 2014, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla příkazem č. j. 03505-3/2015-ERU ze dne 17. dubna 2015, který nabyl právní moci dne 28. dubna 2015, uložena pokuta ve výši 10 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Skutečností, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií, a že účastník řízení uhradil škodu, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení správnímu orgánu žádné informace o svých majetkových poměrech nesdělil. Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018 založeného ve sbírce listin Veřejného rejstříku zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši 6 910 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 1 817 693 000 Kč.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 12. srpna 2019, č. j. 07966-3/2019-ERU, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především neprovedením znovu vytyčení plynárenského zařízení v terénu oprávněnou osobou, značným únikem plynu do ovzduší a větším počtem zákazníků, jimž byla přerušena dodávka plynu. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Správní orgán závěrem poznamenává, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a činí méně než 2 % zákonného rozpětí výše pokuty. Pokuta v uložené výši tak není a nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existenci účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava